

MIŠKO KRANJEC: REŽONJA NA SVOJEM

Režonja se je vrnil s prve svetovne vojne. Žena ga je bila vesela, da se je vrnil živ in mu planila v objem.

Režonja se je štiri leta bojeval in sedaj je upal, da bo življenje siromakov popolnoma drugačno. Bili so namreč revni, da še za hrano niso imeli. Do jutra se je Režonja streznil in hodil okoli bajte kot kak grof. Sanjal je o zemlji, ki jo je obljubljal Franc Jožef. Tedaj pa pride na obisk njegov sosed Bergmann, po rodu Žid. Začel je razlagati, kako je prišel v to vas in ni imel ničesar, sedaj pa ima denar, trgovino, hlev in živino, toda sedaj mu hočejo vse pobrati. Zato se je odločil, da bo vse prodal, denar pa skril. Res je storil in prodal kolikor se je dalo, ostalo pa znosil k Režonji. Denar od prodaje je skril v apneno jamo. Zvečer se je pred trgovino zbralo veliko ljudi, vsi z namenom, da Židu uničijo in pokradejo vse kar se da. Poleg tega pa je Režonja videl, kam je Žid skril denar. Vzel je zabojček in ga skril v votlo deblo drevesa v gozdu nad hišo. Ko je Žid opazil, da so mu vse pokradli je prišel k Režonji in zahteval denar nazaj, ker pa mu ni mogel dokazati, da ga je res odnesel, je hotel nazaj vse, kar mu je prej prinesel.

Po dveh letih je Režonja že pozabil na vojno, toda stradali niso ta čas, kaj dosti pa tudi niso kupovali, ker bi jih lahko odkrili. V deželi pa so ravno delili grofovsko zemljo. Režonja se je zagrebel in dobil šest oralov zemlje. Jeseni si je pri sosedovih sposodil kravico in plug ter se odpravil orat. V oranju je užival kot še nikoli, saj je takrat prvič oral svojo zemljo. Jeseni se je Režonja odločil seči v zabojček in si kupiti svoje brane, plug in kol. Pozimi pa se je sprehajal po mestu in med nakupi je srečal Bergmanna, ki pa je še vedno namigoval in spraševal tako, da bi se Režonji zareklo in kako potrdil krajo denarja. Režonja je brez problema slepil Žida toda vest mu ni dala miru. Vedno je moral iskati opravičilo za to dejanje. Triindvasetega leta se je Katica, njegova starejša hči odločila da se poroči. Po poroki je šel Režonja z zetom pogledat kakšno zemljo zemljo je priložila hčer. Na tem ogledu je Režonja spoznal zeta za zelo skrbnega, zato sta postala velika prijatelja. Skupaj sta hodila orat in sejat, toda še vedno je glavna dela opravljal Režonja, saj ni hotel izpasti nekoristen. Doma je že nekajkrat hotel povedati ženi, od kje mu ves ta denar, toda ni imel te moči. Žid mu je v nekem pogovoru dejal, da upa, da bo lopovu pomrla živina v hlevu in da se mu roka posuši. Zato ga je pogin najlepše krave pozimi še toliko bolj vznemiril, saj si je mislil, da se je pričel njegov konec in propad. Nekateri so sočustvovali z njim drugi pa so mu privoščili, saj mu je šlo najbolje v vasi. Režonja se je odločil, da bo sezidal tako domačijo kot je ni v celi vasi. In res je napravil opeko, najel zidarje in čez nekaj mesecev je bila hiša gotova. Otroci so se začeli ženiti

in kmalu so ostali samo Režonja, Geda, zet in najmlajša. Zaradi starosti so začeli Režonjo izpodrivati, nič več mu niso pustili delati, saj so mislili, da mi je težko. Ker pa je Režonja v delu užival je spet segel v zaboječek ter si na skrivaj kupil oral najlepše zemlje. Ta oral je obdeloval tako skrbno kot še nobenega. Toda nekega dne ga je zadela kap in ohromel je po eni strani. Ko je na vožičku Režonja počasi umiral ga je obiskal Bergmann, kateremu še vedno ni dal miru tisti zaboječek. Režonja pa mu je samo rekel, da mu nikakor ne more dokazati kraje.

Režonjino zdravje je bilo vedno slabše, zato so poklicali vse sinove in hčere, tudi Barico, nuno, s katero je bi sprt. Režonja se je malce pozanimal, kako kaj stojijo stvari na gruntu, potem pa je odšel na večni počitek.